

## **Oponentský posudok diplomovej práce Bc. Veroniky Gajdošovej: Genderová analýza publikace feministické autorky Jany Juráňové – Orodovnice.**

Po prečítaní predloženej diplomovej práce stojím pred ťažkou dilemou rozhodovania, uvedomujúc si na jednej strane jej veľký teoretický, metodologický a interpretačný potenciál a na druhej strane torzovitosť, nedokončenosť a miestami aj malú precíznosť práce s literárny textom v analytickej časti diplomovej práce. Celkove práca pôsobí ako pripravený a už prepracovanejší „draft“, ktorý bude dobrým východiskovým podkladom kvalitnej diplomovej práce. V predloženej podobe má tak po obsahovej ako aj formálnej stránke skôr charakter „polotovaru“, zdôrazňujem veľmi kvalitného.

Ako oponentka môžem konštatovať, že vymedzenie cieľa diplomovej práce je jasné. Diplomantke sa v zásade a v hrubých črtách podarilo „charakterizovať zobrazení ženských a mužských postav v díle feministické autorky Jany Juráňové s názvom Orodovnice a prostredníctvom tohto charakterizovaní interpretovať a analyzovať, ktoré možné obrazy femininity a maskulinity nám toto dílo nabízí skrz archetypálnu analýzu a analýzu vztahovosti jednotlivých postav.“ (s. 5) Nepodarilo sa jej však presvedčivo zargumentovať hlavnú hypotézu práce: „že nám dílo, vzhledem k tematickému zamieneniu autorky, nabízí subverzívny potenciál v kontextu současných sociálnych a kulturních diskursívnych praktík a hodnot. Úlohou této diplomovej práce je za pomoci genderové analýzy tento subverzívny potenciál odhalit, interpretovať a vysvetliť v čem jsou jeho možné podvratné účinky na myšlení lidí nejen v rámci literatúry a ktoré možné nové možnosti vnímaní a zobrazování môže se sebou prinášať.“ Je to ambiciozna a náročná úloha, výborne sformulovaná a ešte sprecizovaná v závere práce: „Stěžejním mé práce je tematizace a zhodnocení subverzívного potenciálu díla a odhalení subverzívnych praktík vůči patriarchálnímu rádu....“ (s. 74)

Diplomantke sa nepodarila ani tematizácia ani zhodnotenie. Jej záver je: „Dílo Orodovnice dává hlavním postavám prostor, aby se mohly stáť subjektem vlastního prožívania a sebevyjadrení, nikoli skrze mužský pohled v dílech tradičného literárneho kánonu psaných muži. Již toto lze považovat za subverzívny akt díla. Ružena, Elena, Zdenka a matka mají v díle prostor vyjádriť svůj hlas, mají možnost promluvit, když prostredníctvom vlastních

vnitřních monologů, mají prostor uvažovat o sobě, svých životech nebo společenském postavení ženy.“ (s.72)

Myslím si, že mat' „svoj hlas“ je sice základnou a nevyhnutnou podmienkou (faktor) subverzívneho potenciálu diela, ale nie jedinou a rozhodne nie postačujúcou. Dôslednou genderovou literárnu analýzou .textu Jany Juráňovej – Orodovnice – používajúc rozlišovanie medzi dominantným (konvenčným) čítaním textu a rezistentným (opozičným) čítaním (s.74) môže sa diplomantka dopátrať ďalších dôležitých podmienok (faktorov) subverzity.

V teoretickej časti treba urobiť „revíziu“ základných pojmov a konceptov (napr. základných tém o feminizme), veľa je nadbytočného, resp. nefunkčného smerom k analytickej časti.

Dobré teoretické znalosti niekedy klišeovito používa pri interpretácii primárneho literárneho textu (napr. pri koncepte symbolickej moci) a niektoré vybrané citácie slúžia len na ilustráciu alebo sú o niečom inom (napr. s. 69) .

Formulačná a argumentačná úroveň práce je kolísavá. Na štylistickej úrovni treba tak isto ešte popracovať.

Gramatická stránka však nespĺňa požiadavky kladené na diplomové práce. Je v nej mnoho preklepov, nedokončených slov a viet, nepresne prepísaných slovenských citácií, atď. Čitateľka a ani čitateľ si nezaslúži toľko prerušení pri čítaní textu, ktoré sú spôsobené formálnymi a gramatickými chybami.

Na základe presvedčenia, že Bc. Veronika Gajdošová má schopnosť samostatne a tvorivo riešiť úlohy a problémy súvisiace s danou térou a predložená diplomová práca je zárukou vypracovania obsahovo i formálne kvalitnej diplomovej práce dochádzam k záveru, že predloženú diplomovú prácu Bc. Veroniky Gajdošovej: Genderová analýza publikace feministické autorky Jany Juráňové – Orodovnice **neodporúčam k obhajobe.**

